

MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM
V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE

NEMOCNIČNÉ LEKÁRENSTVO

1. Charakteristika špecializačného odboru

Nemocničné lekárenstvo je špecializačný odbor, ktorého úlohou je poskytovanie lekárenskej starostlivosti v zariadeniach ústavnej zdravotnej starostlivosti zahŕňajúce zabezpečovanie a výdaj liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín, prípravu, kontrolu a uchovávanie liekov, poskytovanie farmaceutických a klinicko-farmaceutických informácií, riešenie problémov súvisiacich s používaním liekov, dohľad nad liekovými rizikami, interakciami a zneužívaním liekov. Špecializačný odbor je určený pre vedúcich nemocničných lekárni, vedúcich jednotlivých oddelení nemocničných lekárni a ostatných nemocničných farmaceutov.

2. Dĺžka špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium trvá najmenej 2 roky.

3. Požiadavky na zaradenie do špecializačného štúdia

- a) odborná spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností v zdravotníckom povolaní farmaceut,¹⁾
- b) odborná spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačnom odbore lekárenstvo¹⁾ a
- c) odborná prax v nemocničnej lekárni najmenej 1 rok za posledných päť rokov.

4. Obsah a rozsah špecializačného štúdia

Teoretická príprava v trvaní 1 mesiac vo vzdelávacej ustanovizni.

A. Teoretické vedomosti

1. predpisy usmerňujúce činnosť zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti, lieková legislatíva v zariadeniach ústavnej zdravotnej starostlivosti, poskytovanie zdravotnej a lekárenskej starostlivosti v zariadeniach ústavnej zdravotnej starostlivosti, financovanie zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti,
2. pracovné a sociálne právo, bezpečnosť práce a ochrana zdravia pri práci a zaobchádzaní s chemickými látkami v zariadeniach ústavnej zdravotnej starostlivosti,
3. lekárenská starostlivosť a správna lekárenská prax v zariadeniach ústavnej zdravotnej starostlivosti,
4. manažment a ekonomika nemocničnej lekárne, zabezpečovanie liekov a zdravotníckych pomôcok v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní,

---

¹⁾ § 33 a 33a zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nariadenie vlády č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov.

5. logistické princípy a zariadenia pre zabezpečovanie, evidenciu a výdaj liekov a zdravotníckych pomôcok v zariadeniach ústavnej zdravotnej starostlivosti,
6. vytváranie a používanie systému kvality farmaceutických činností v nemocničnej lekárni,
7. vzdelávanie a výskum v nemocničnom lekárstve,
8. základy psychológie a etiky potrebnej na komunikáciu so zdravotníckymi pracovníkmi a pacientami,
9. registrované hromadne vyrábané lieky najčastejšie používané v zariadeniach ústavnej zdravotnej starostlivosti, ich účinkov, indikácie, kontraindikácie, dávkovanie, spôsob podávania, liekové riziká, interakcie liekov,
10. zdravotnícke pomôcky najčastejšie používané v zariadeniach ústavnej zdravotnej starostlivosti (základný sortiment zdravotníckych pomôcok, ich členenie, vlastnosti, určenie a spôsob používania, právne predpisy vzťahujúce sa na oblasť zdravotníckych pomôcok),
11. zhromažďovanie, vyhodnocovanie a podávanie odborných informácií o liekoch, dietetických potravinách, diagnostických zdravotníckych pomôckach in vitro a o zdravotníckych pomôckach,
12. základy klinicky orientovaného nemocničného lekárstva (základné laboratórne vyšetrenia, terapeutická ekvivalencia, klinická farmakokinetika, farmakogenetika a farmakogenomika, výživa hospitalizovaného pacienta, lieková informatika),
13. hodnotenie farmakoterapie (bezpečnosť liekov – nežiaduce účinky liekov, farmakovigilancia, bezpečnosť farmakoterapie – medikačné chyby, ich analýza, prevencia, manažment, medikačný plán, rekonzilácia liekov, medikačná analýza a medikačný manažment, farmakoepidemiológia, medicína založená na dôkazoch, hodnotenie účinnosti farmakoterapie, farmakoekonomika),
14. individualizácia farmakoterapie (individualizácia dávkovania liečiv, individualizácia dávkovania liečiv na základe farmakogenetiky a farmakogenomiky, interakcie liekov, enterálna a parenterálna výživa, antiinfekčná terapia, onkologická farmácia, farmakoterapia pri orgánových ochoreniach – pečeň, obličky, srdcová nedostatočnosť, ochorenia gastrointestinálneho traktu, tehotenstvo a laktácia, pediatrika farmácia, geriatrická farmácia, paliatívna farmácia),
15. klinické skúšanie liekov v zariadeniach ústavnej zdravotnej starostlivosti (legislatíva upravujúca klinické skúšanie, správnu klinickú prax a registráciu liekov, etické komisie, metodológia jednotlivých fáz klinického skúšania, monitorovanie a audit klinických skúšaní, princípy uchovávaní, prípravy a dispensácie vzoriek pre klinické skúšanie liekov, vedenie dokumentácie klinického skúšania),
16. technologické postupy používané pri príprave liekov, zásady správnej lekárenskej a výrobných praxe,
17. inkompatibility a stabilita liečiv a liekov,
18. kontrola kvality zameraná najmä na stanovenie totožnosti liečiv a pomocných látok a výstupnú kontrolu hromadne pripravovaných liekov,
19. zabezpečovanie mikrobiologickej čistoty liekov a čistoty priestorov, hygienicko-epidemiologický režim v nemocničných lekárňach s dôrazom na priestory s aseptickou prípravou liekov, sterilizačné postupy,
20. príprava, kontrola, dokumentácia individuálnej a hromadnej prípravy nesterilných a sterilných liekov s dôrazom na prípravu sterilných liekových foriem (parenterálne lieky, cytostatiká, očné lieky, sterilné masti),

21. technológia rádiofarmák v zariadeniach ústavnej zdravotnej starostlivosti (legislatíva, príprava rádiodiagnostík a rádioterapeutík, kontrola a zabezpečovanie kvality),
22. podmienky správneho uchovávanía liečiv, pomocných látok, liekov, zdravotníckych pomôcok a diagnostických zdravotníckych pomôcok in vitro v nemocničných lekárňach.

A. 1. Všeobecné teoretické vedomosti

1. zdravotnícka legislatíva,
2. zdravotnícka etika,
3. systém verejného zdravotného poistenia,
4. práva pacienta, vrátane práv osôb so zdravotným postihnutím.

B. Praktické zručnosti

B.1 Počet zdravotných výkonov

Zdravotný výkon	Počet
vypracovanie koncepcie a prevádzkového poriadku vybranej odbornej činnosti alebo oddelenia nemocničnej lekárne	2
ekonomická analýza spotreby vybranej skupiny liekov/lieku alebo zdravotníckych pomôcok/zdravotníckej pomôcky a návrh výberu metódy a kritérií pre ich zabezpečenie pre zdravotnícke zariadenie ústavnej zdravotnej starostlivosti v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní	2
vypracovanie a úprava nemocničného liekového formulára	2
vedenie dokumentácie klinického skúšania liekov	5
príprava, kontrola a dokumentácia prípravy a kontroly nesterilných a sterilných liekových foriem (individuálna a hromadná príprava)	20
príprava, kontrola a dokumentácia prípravy a kontroly cytostatík	10
príprava, kontrola a dokumentácia prípravy a kontroly prípravy rádiodiagnostík alebo rádiofarmák	3
príprava laboratórnych chemikálií a diagnostických zdravotníckych pomôcok in vitro	3
manažment farmakoterapie u hospitalizovaného pacienta	25

Rozsah povinnej odbornej zdravotníckej praxe

Pracovisko	Dĺžka
nemocničná lekáreň, z toho:	24 mesiacov, z toho:
teoretická príprava vo vzdelávacej ustanovizni	1 týždeň
výučbové pracovisko vzdelávacej ustanovizne (nemocničná lekáreň)	3 týždne

C. Návrik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,

3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov, vrátane osôb so zdravotným znevýhodnením, marginalizovaných rómskych komunít, ľudí bez domova, utečencov, migrantov a iných zraniteľných skupín, s ohľadom na ich špecifické potreby v komunikácii.

Ak účastník špecializačného štúdia témy uvedené v časti C absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu alebo certifikačného študijného programu, v období kratšom ako 10 rokov, nemusí ich opakovane absolvovať.

5. Ukončenie špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred skúšobnou komisiou. Špecializačná skúška má dve časti: praktickú časť a teoretickú časť. Praktická časť sa skladá z písomného návrhu riešenia liekových problémov konkrétneho pacienta. Teoretická časť sa skladá z ústnej odpovede na tri otázky; prvá otázka je zo zdravotníckej legislatívy a sociálnej farmácie a organizácie zdravotníctva, druhá otázka z farmakológie a farmakoterapie a tretia otázka z prípravy liekov.

6. Výstupné vedomosti a zručnosti

1. viesť nemocničnú lekárňu alebo odborné oddelenie nemocničnej lekárne,
2. poskytovať lekárenskú starostlivosť v súlade s požiadavkami správnej lekárenskej praxe,
3. vypracovávať a používať systém kvality farmaceutických činností v lekárni,
4. zabezpečovať logistiku liečiv, pomocných látok a liekov, dietetických potravín, zdravotníckych pomôcok a diagnostických zdravotníckych pomôcok in vitro, ich správne uchovávanie,
5. zabezpečovať výdaj liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín oddeleniam/klinikám zdravotníckych zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti,
6. používať informačné systémy o liekoch a zdravotníckych pomôckach,
7. podávať potrebné odborné informácie a konzultácie k riešeniu liekových problémov lekárom a ostatným zdravotníckym pracovníkom,
8. poskytovať klinicky orientovanú starostlivosť na úrovni zodpovedajúcej potrebám pacienta a zdravotníckeho zariadenia v priamej spolupráci s ďalšími odborníkmi multidisciplinárneho tímu,
9. zabezpečovať individuálnu a hromadnú prípravu liekových foriem,
10. vykonávať činnosti pri príprave zvlášť náročných liekových foriem (sterilné liekové formy, cytostatiká, rádiofarmaká),
11. vypracovávať a viesť odbornú dokumentáciu súvisiacu s činnosťou nemocničného farmaceuta,
12. kontrolovať zabezpečenie požadovaného sanitačného a hygienického režimu,
13. zabezpečovať ekonomický manažment nemocničnej lekárne,
14. vykonávať vzdelávacie, vývojové, výskumné a revízne činnosti.